

Tantárgyprogram				
Tantárgy neve és kódja: GEODÉZIA I, AGXGE1FBLF			Kreditérték: 5	
Tagozat: levelező		Tanév: 2026/2027		Félév: 1.
Szakok, melyeken a tárgyat oktatják: földmérő és földrendező mérnök BSc				
Tantárgyfelelős oktató:	Dr. Tarsoly Péter		Oktatók:	Dr. Tarsoly Péter, Balaton Regina Hanna, Böröcz Balázs
Előtanulmányi feltételek:		-		
Heti óraszámok:	Előadás: 1.2 ó/h	Gyakorlat: 1.2 ó/h	Lab. gyak.: 0	Konzultáció: 0
Számonkérés módja:	vizsga			
A tananyag				
Oktatási cél: A tárgy oktatásának célja a helymeghatározás alapfogalmainak, a Föld elméleti alakjának, a vízszintes mérések alaplőveleteinek, a geodéziai számítások témakörének a megismerése.				
<i>Tematika:</i>				
Témakör				Óraszám
Előadások:				
A geodézia alapfogalmai. A hely értelmezése és a helymeghatározás módszerei. Geodézia és geomatika fogalma. Vonatkozási rendszerek és koordináta rendszerek. Mértékegységek. A Föld elméleti alakja. A Föld nehézségi erőtere. Geodéziai alapponthálózatok – pontjelölések. Koordináta transzformációk matematikai modellje (síkbeli és térbeli). Síkbeli egybevágósági, hasonlósági és affin transzformáció. A vízszintes mérések alaplőveletei, a távolságok értelmezése. A vízszintes mérések alaplőveletei: egyenesek kitűzése, részletmérések alapjai. Derékszögű koordinátamérés és számítása. Mérési vázlatok.				3
A teodolit szerk. elemei. Libellák, libellával végezhető műveletek. Optikai műszerek leolvasó berendezései. Elektronikus teodolitok, tahiméterek, mérőállomások. Vízszintes és magassági szögmérés. Mérési módszerek. A szögmérés szabályos hibaforrásai. Távolság meghatározása és értelmezése. A geodéziai vonal. Hosszmérés és távmérés. Tájékozás és megoldási módszerei. Poláris pont számítás. Külpontos mérések központosítása.				3
Pontkapcsolások. Ívmetszés, előmetszés, oldalmetszés, hátrametszés. Területszámítás: trapézokra és háromszögekre bontás módszere. A teodolit vizsgálata és igazítása. (kollimáció hiba, indexhiba, optikai vetítő vizsgálata és igazítása). Térbeli helymeghatározás navigációs műholdrendszerrel. Konzultáció, felkészülés a vizsgára.				3
Gyakorlatok:				
Mértékegységek. Geodéziai koordináta-rendszer. Geodéziai főfeladatok. Lineáris eltérés. Derékszögű koordinátamérés, kitűzés, szabad vonal számítása. Koordináta-transzformációk.				4
Ismerkedés a teodolitokkal, mérőállomásokkal. Műszer felállítása, kezelése. Egy fordulóban végzett vízszintes- és magassági szögmérés. Tájékozás és poláris pont számítás.				4
Egy fordulóban végzett vízszintes- és magassági szögmérés. Tájékozás és poláris pont számítás.				4
Irodalom				
Kötelező:	Csepregi Szabolcs, Gyenes Róbert, Tarsoly Péter: Geodézia I., 2015			
	Tarsoly Péter: Geodéziai számítások, Gyakorló munkafüzet, 2013			
	Ágfalvi M., Bekk T., Busics Gy., Farkas R., Kiss A., Tarsoly P., Tóth Z., Vincze L.: Geodéziai mérési praktikum, 2009			

Ajánlott:	Krauter A.: Geodézia. Műegyetemi Kiadó, 2000.
Tantárgyi követelmények	
Foglalkozásokon való részvétel	Az előadásokon és gyakorlatokon való részvétel kötelező.
	Első feladatcsoport - beadási határidő második konzultáció
	Második feladatcsoport - beadási határidő harmadik konzultáció
A félév aláírásának feltételei:	<ul style="list-style-type: none"> - az órákon való folyamatos és aktív részvétel, - valamennyi feladatcsoport teljesítése és elfogadása (min. elégséges),
Érdemjegy kialakításának módja:	A félév írásbeli vizsgával zárul. Csak az a hallgató jelentkezhet vizsgára, aki az aláírást megszerezte. A vizsga két részből áll. Az első részben minimumkérdésekre kell válaszolni. A minimumkérdések témáját, fogalmait a hallgatók előre megkapják. Ha a hallgató nem tudja a helyes választ a minimumkérdésre, elégtelen vizsgajegyét kap. A vizsga második részében az elméleti tananyag előre kiadott témaköreiből kell számot adni.
Hiányzások, pótlások feltételei:	<ul style="list-style-type: none"> - hiányzás esetén a gyakorlatokat pótolni kell a gyakorlatvezetővel egyeztetett időpontban. Igazolt hiányzás esetén térítésmentesen, igazolatlan hiányzáskor különjárási díj ellenében lehet pótolni a gyakorlatokat. - feladatcsoportot egy alkalommal lehet pótolni.
Vizsga módja:	- Írásbeli vizsga.
Megajánlott jegy feltételei:	-
Pótlási lehetőség a vizsgaidőszakban:	Az aláírást és évközi jegyet egy alkalommal, az első tíz napban lehet pótolni.